

ANALIZA ANKETE ZA TURISTIČNO GOSPODARSTVO V DESTINACIJI MIREN KRAS

Obdobje anketiranja: december 2024 – april 2025

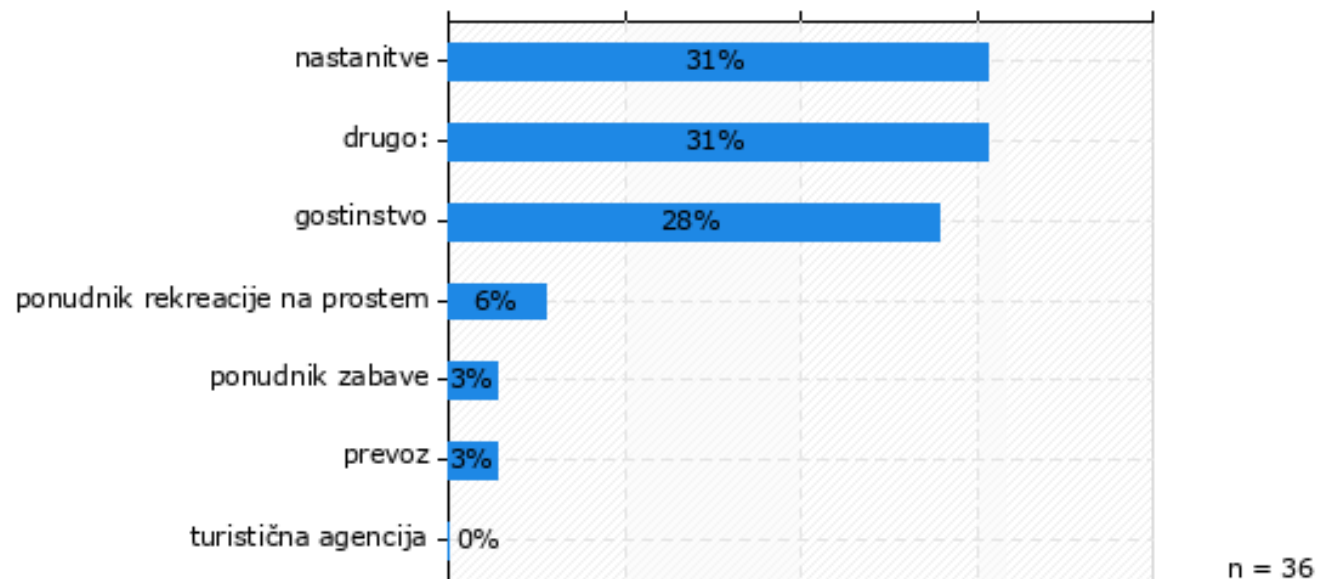
Predstavljeno anketo so izpolnjevali ponudniki na področju turizma destinacije Miren – Kras. Ponudnikom smo anketo poslali po elektronski pošti ob najavi srečanja deležnikov destinacije že v decembru 2024, kot prilogo prijaznemu opomniku na srečanje deležnikov dne 21.1.2025, kot prilogo zahvali za udeležbo na srečanju in ob čestitki za kulturni praznik ter mednarodni dan žena.

Ponudniki destinacije so jo izpolnjevali v decembru 2024, največ pa v marcu 2025. Anketo je začelo izpolnjevati 55 ponudnikov, v celoti jo je izpolnilo 36 ponudnikov.

Primarni namen anketiranja je bilo preveriti, v kakšni meri se ponudniki obnašajo trajnostno – izvajajo ukrepe za zmanjšanje porabe energije, vode, odpadne hrane, plastičnih odpadkov in koliko spodbujajo svoje goste k temu, v kakšni meri uporabljajo ekološka čistila, kupujejo lokalne izdelke...katere ukrepe in aktivnosti izvajajo za naštetu in ali so podatke o varčevanju pripravljene javno deliti.

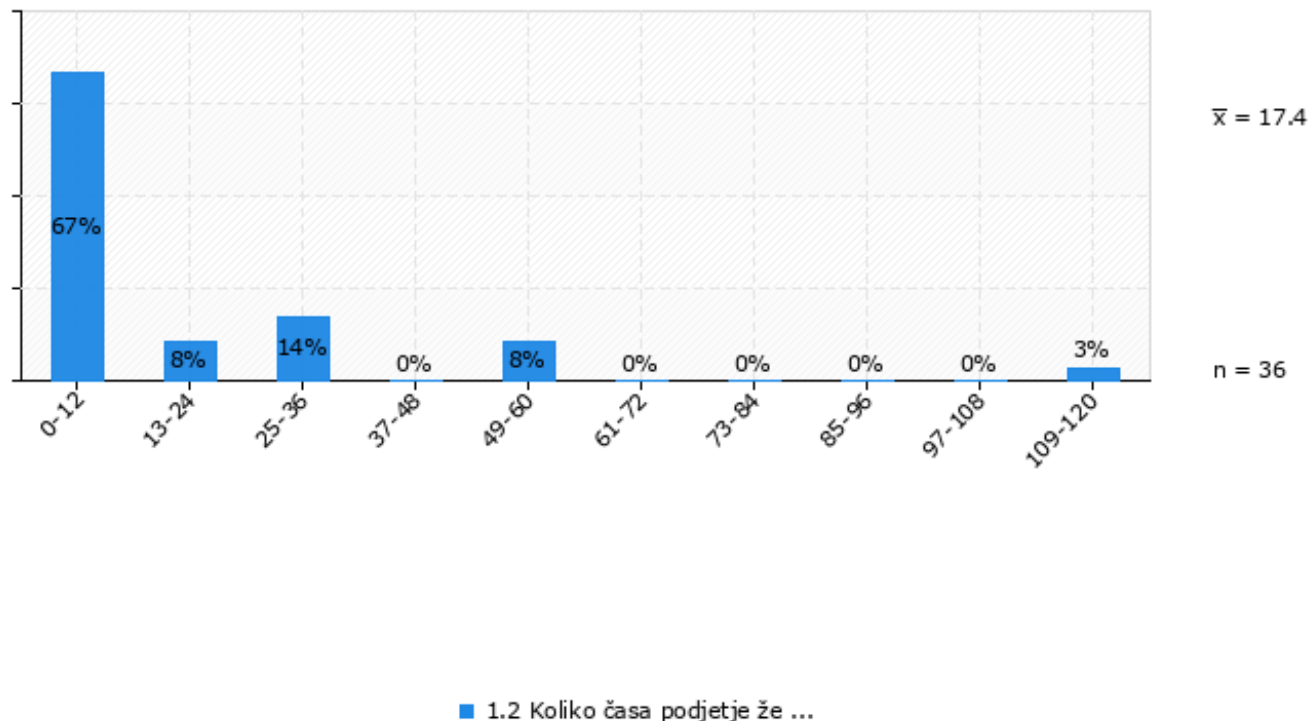
REZULTATI ANKETE Z INTERPRETACIJO

1. Dejavnost podjetja

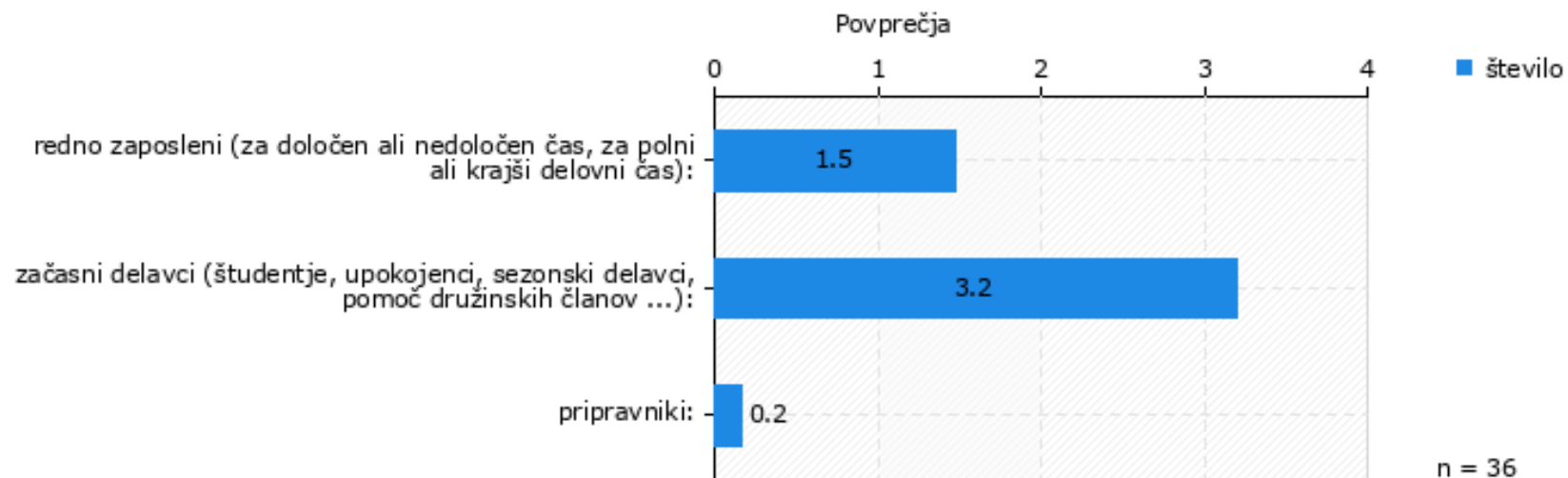
Iz grafa je razvidno, da je bilo največ anketiranih ponudnikov nastanitvev, 31% in ponudnikov v kategoriji *drugo*: turistične kmetije, turistični vodniki, ponudniki unikatnih izdelkov, galerije, zeliščarji...takoj za njimi so ponudniki v gostinstvu. Ostale kategorije so zastopane le v par odstotkih, kot npr. ponudnik rekreacije na prostem, 6%in ponudnik zabave, 3% ter ponudnik prevoznih storitev, 3%. V primerjavi z anketo iz prejšnjega obdobja anketiranja je razviden precejšen upad dejavnosti gostinstva (prej 50%), nekaj ponudnikov je sicer uvrščenih v segment *drugo* - turistične kmetije, ki ponujajo storitev gostinstva. Verjetno je, je upad posledica pomanjkanja kadrov v dejavnosti. Možna rešitev bi bila *posojanje* kadrov med ponudniki.

2. Poslovanje ponudnikov (v letih)

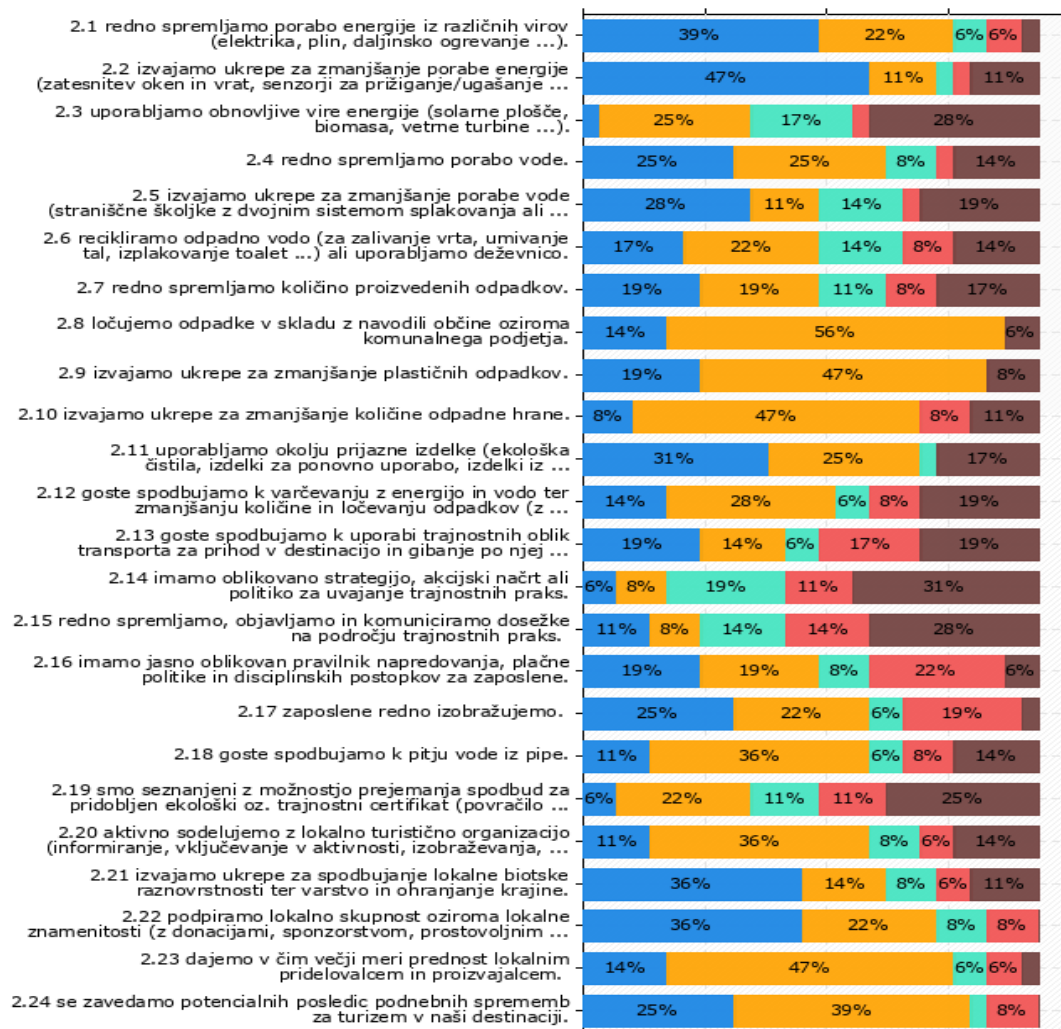
Večina ponudnikov, kar 67 % posluje do 12 let, 8 % jih posluje do 24 let, 14% jih posluje do 36 let in 8% jih posluje več kot s 50-letno tradicijo. Rezultat 3% - posluje 109-120 let je verjetno posledica nerazumevanja vprašanja. V primerjavi z rezultati anket iz prejšnjega obdobja so odstotki podobni, le segment 13 – 24 let je manjši, večji je segment poslovanja 25-36 let.

3. Zaposlovanje preko leta

Večina ponudnikov čez leto zaposluje začasne delavce – študente, upokojence, sezonske delavce ali uporabijo pomoč družinskih članov in sicer v povprečju 3 delavce, redno je zaposlen le 1 delavec za določen ali nedoločen čas. Rezultati anket iz prejšnjega obdobja so skoraj identični, le pripravništva je bilo manj (0,1%).

4. Mnenja ponudnikov

n = 36

■ 3 ■ 4 ■ 1 ■ 0 ■ 2

Interpretacija grafa

Večina ponudnikov redno spremlja porabo energije iz različnih virov in meni, da lahko še napreduje, takih je 52%, kar 30 % jih v polni meri redno spremlja porabo.

63% ponudnikov izvaja ukrepe za zmanjšanje porabe energije (zatesnitev oken, vrat, senzorji za luči, ugašanje klime ipd.), vendar lahko še napreduje, enak odstotek – 15 % pa jih izvaja ukrepe v polni meri ali pa šele razmišlja o tem.

Največ ponudnikov, 37% razmišlja o uporabi obnovljivih virov energije, kar 33% jih pa že uporablja.

Velika večina redno spremlja porabo vode, 33%, enako pa jih lahko pri tem še napreduje. Enako je pri vprašanju o ukrepih zmanjševanja porabe vode, večina, 37% jih meni, da bi pri tem lahko še napredovali. Večina, 30% jih odpadno vodo reciklira in uporablja za zalivanje, umivanje tal...

Redno spremlja količino proizvedenih odpadkov 26 % ponudnikov, isti odstotek lahko pri tem še napreduje. Velika večina ponudnikov, 74% ločuje odpadke v skladu z navodili občine, prav tako izvaja ukrepe za zmanjšanje količine plastičnih odpadkov in količine odpadne hrane, oboje 63 %. Večina meni, da bi pri uporabi okolju prijaznih izdelkov še napredovala, takih je 41 %, 33% pa jih v polni meri že uporablja.

37% ponudnikov spodbuja k ekološkemu ravnanju tudi svoje goste, ali pa razmišlja, da bi k temu pristopila, prav tako k uporabi trajnostnih oblik transporta za prihod v destinacijo in gibanje po njej – 19% jih to že v polni meri počne, 26% bi se jih še izboljšalo, 26 % pa jih o tem še razmišlja.

Manj ponudnikov ima že izoblikovano strategijo, akcijski načrt ali politiko uvajanja trajnostnih praks, teh je 11%, večina jih o tem šele razmišlja, 41% . Večina ponudnikov še ne redno spremlja, objavlja in komunicira o dosežkih na področju trajnostnih praks, 37%, le 11% je takih, ki to redno počne.

30% ponudnikom se jasno oblikovan pravilnik o napredovanju, plačni politiki in disciplinskih postopkih za zaposlene ne zdi relevanten za njihova podjetja. Večina pa je naklonjena izobraževanju zaposlenih, kar 30% jih redno pošilja svoje zaposlene na izobraževanje. Svoje goste večina tudi spodbuja k pitju vode iz pipe, takih je 48%.

Kar 33% ponudnikov ni seznanjenih z možnostjo prejemanja spodbud za ekološke in trajnostne certifikate, vendar o tem razmišljajo.

Veseli smo da velika večina ponudnikov aktivno sodeluje z lokalno turistično organizacijo, kar 48%. Isti odstotek jih meni, da bi lahko v večji meri izvajali ukrepe za biotsko raznovrstnost in varstvo ter ohranjanje krajine, teh je 48%. Isti odstotek ponudnikov jih meni, da bi lahko še napredovali pri podpori lokalni skupnosti.

Zelo pomembno pa je da velika večina, kar 63% daje v čim večji meri prednost lokalnim pridelovalcem in proizvajalcem ter se jih zaveda potencialnih posledic podnebnih sprememb za turizem v naši destinaciji, takih je 52% ponudnikov.

5. Uvedeni ukrepi za zmanjšanje rabe energije

Ponudniki navajajo naslednje ukrepe za zmanjšanje uporabe energije:

- Uporaba solarne elektrarne
- Uporaba biomase
- Uporaba varčnih žarnic
- Upoštevanje tarif za učinkovito rabo električne energije
- Znižanje temperature v prostorih
- Uporaba senzorjev, termostatov
- Zamenjava peči iz nafte na sekance

Ponudniki so v rezultatih anket iz prejšnjega obdobja navajali še boljšo izolacijo fasade, uporabo toplotne črpalke, odstranitev radijskega sprejemnika, uporabo drv, namestitev oken, ki dobro tesnijo.

6. Uvedeni ukrepi za zmanjšanje rabe vode

Ponudniki navajajo naslednje ukrepe za zmanjšanje rabe vode:

- Zbiranje vode v vodnih zbiralnikih
- Uporaba reciklirane vode za zalivanje
- Uporaba zelenih iskric kot mehkih opozoril za varčevanje z vodo
- Zamenjava pip z varčnimi
- Uporaba dvojnih izplakovalnikov straniščnih školjk
- Nastavitev pritiska vode v ceveh in umivalnikih
- Uporaba vodnih senzorjev

Ponudniki so v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navedli še sajenje na sušo odporne rastline, ki ne potrebujejo veliko vode, varčevanje pri umivanju in uporabo deževnice.

7. Ukrepi za zmanjšanje količine plastičnih odpadkov

Ponudniki izvajajo ukrepe zmanjševanja plastične embalaže na naslednje načine:

- Uporabljajo stekleno embalažo in povratno embalažo
- Uporabljajo kozarce iz koruze
- Uporabljajo lesen pribor in papirnato embalažo
- Ločujejo odpadke, pridelajo svojo zelenjavo, kupujejo večja pakiranja

Ponudniki so v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navedli še uporabo kartonske embalaže, kupovanje lokalno pridelane zelenjave brez embalaže.

8. Ukrepi za zmanjševanje količine odpadne hrane

Ponudniki izvajajo naslednje ukrepe za zmanjševanje količine odpadne hrane:

- Serviranje hrane na pladnjih, hrana se ne meša s hrano na krožnikih
- Priprava manjših količin obrokov, uvajanje normativov za obroke
- Uporaba celega sadeža ali zelenjave
- Prenova jedilnikov
- Iskrice za obiskovalce
- Ostanke hrane namenijo domačim živalim
- Ponovna uporaba hrane, kreiranje novih jedi
- Najava gostov vnaprej
- Nadzorovana priprava hrane

Ponudniki v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navajajo še kompostnik.

9. Objava dosežkov na področju uvajanja trajnostnih praks

Ponudniki dosežke na področju uvajanja trajnostnih praks objavljajo na svojih spletnih straneh, na družabnih omrežjih in v ponudbi, ki jo imajo za goste.

V odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja so ponudniki navedli še, da objavljajo dosežke na sestankih obrtne zbornice in v lokalnih glasilih.

10. Izobraževanja za zaposlene

Ponudniki destinacije svoje zaposlene vključujejo v:

- HCCAP izobraževanja
- Izobraževanja iz varstva pri delu
- Jezikovne tečaje
- Kuharske tečaje
- Delavnice za osebno rast
- Delavnice v okviru STO, PTP, Obrtne zbornice
- Zaposleni pa se izobražujejo tudi preko različnih tiskanih medijev in poučnih oddaj

Ponudniki so v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navedli še izobraževanja na področju kmetijstva in pridelave zdrave hrane ter programe o razvoju trajnostnega turizma.

11. Sodelovanje v aktivnostih lokalne turistične organizacije

Ponudniki destinacije sodelujejo v različnih aktivnostih lokalne turistične organizacije:

- Srečanje deležnikov
- Vključevanje v skupne projekte in razpise
- Promocija, dogodki in izobraževanja na turističnih kmetijah
- Mreženje, seminarji o lokalni hrani
- Sejmi, delavnice o trajnosti
- Turistične borze

Ponudniki so v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navedli še krajevne praznike, koncerte, poletna dogajanja na placu in pohode.

12. Ukrepi za spodbujanje lokalne biotske raznovrstnosti ter varstvo in ohranjanje krajine

Ponudniki destinacije so za spodbujanje lokalne biotske raznovrstnosti in varstvo ter ohranjanje krajine navedli naslednje ukrepe:

- Uporabo naravnih gnojil na zeliščnih vrtovih
- Ročno sajenje/obiranje zelišč
- Kolobarjenje
- Obnavljanje suhozidov
- Sodelovanje pri projektih LAS v objemu sonca
- Organizacija strokovnih predavanj
- Odstranjevanje invazivk, pogozdovanje

V odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja ponudniki navajajo še ohranjanje hiš, podobnih tradicionalnim starim hišam, sajenje po načelih permakulture, sajenje avtohtonih dreves in medovitih rastlin ter namestitev ptičje krmilnice.

13. Podpiranje lokalne skupnosti in lokalnih znamenitosti

Ponudniki podpirajo lokalno skupnost in znamenitosti na različne načine:

- Vključujejo lokalne pridelovalce v ponudbo gostom
- Goste seznanjajo z znamenitostmi in jim priporočajo ogled
- Na dogodkih, ki se jih udeležujejo, obveščajo prisotne o lokalnih znamenitostih destinacije
- So del lokalne dobavne verige
- Prispevajo donacije lokalnim društvom in z njimi sodelujejo
- So prostovoljci v lokalni skupnosti

Iste odgovore najdemo v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja anketiranja.

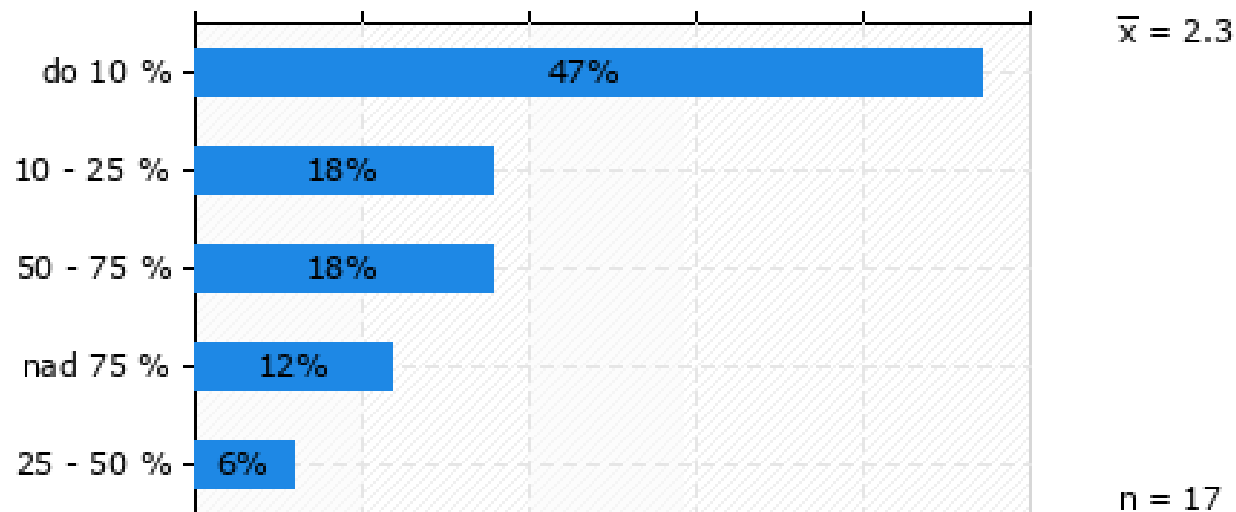
14. Posledice podnebnih sprememb za turizem v destinaciji

Ponudniki menijo, da so posledice podnebnih sprememb za turizem v destinaciji naslednje:

- Gostje v manjši meri prihajajo v destinacijo v prevročih in preveč deževnih mesecih
- Velik vpliv na prihod gostov ima nevarnost požarov, suše in poplav v dolini
- Zaradi previsoke vročine gostje iščejo hladnejše kraje
- Porušenje naravnega ravnovesja
- Prevelika poraba vode in preveč odpadkov

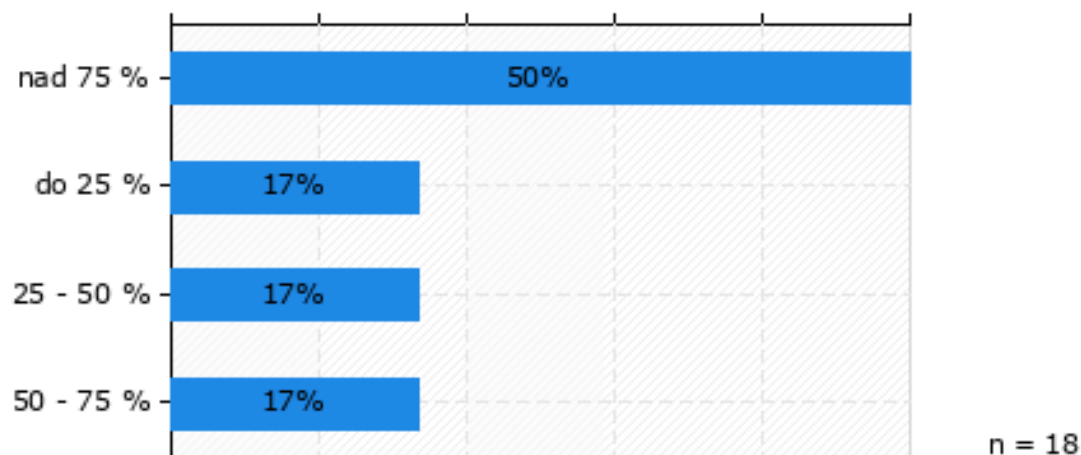
Ponudniki so v odgovorih na anketo iz prejšnjega obdobja navedli še vpliv klimatskih sprememb na kakovost kmetijske proizvodnje – posledično na hrano, ki jo ponudijo gostu.

15. Pridobljen odstotek energije iz obnovljivih virov

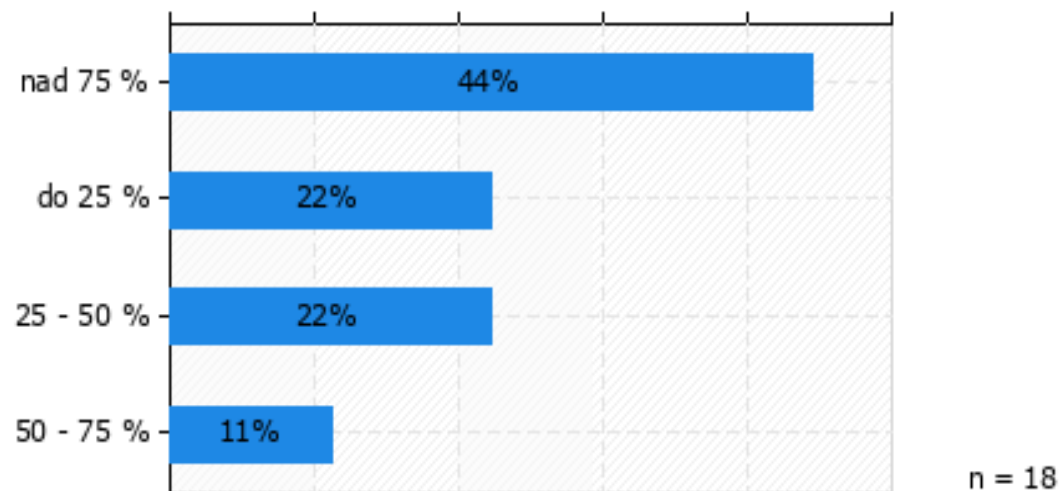
Največ ponudnikov - 47%, pridobiva do 10 % energije iz obnovljivih virov; enako, 18% pa jih pridobi med 10 in 25% ter med 50 in 75% energije. V primerjavi z odgovori na isto vprašanje v prejšnjem obdobju anketiranja opazamo, da se je precej povečal pridobljen odstotek med 10 in 25% energije (prej 8%) in odstotek med 50 in 75% energije (prej 8%), zmanjšal pa odstotek nad 75% energije (prej 23%). Ponudniki se vse bolj odločajo za pridobitev energije iz obnovljivih virov, je pa še prostora za izboljšanje, morda bi pomagala spodbuda okoljske politike v obliki višjih subvencij.

16. Hrana in pijača, kupljena pri lokalnih prebivalcih

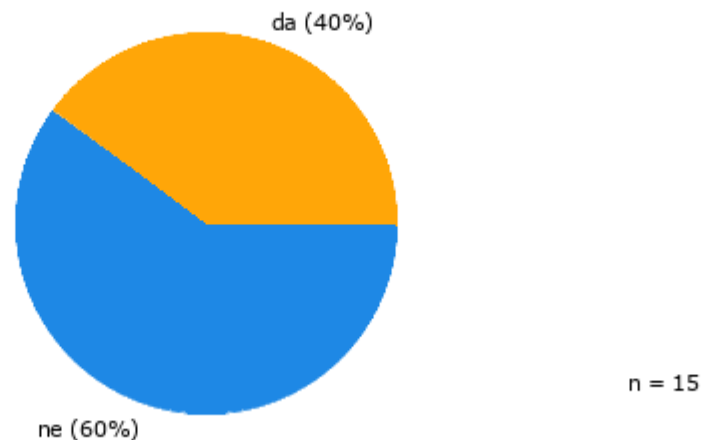
Velika večina ponudnikov, kar 50 %, kupuje hrano in pijačo pri lokalnih pridelovalcih, kar priča o dobrem sodelovanju med deležniki. Rezultati so precej boljši kot v prejšnjem obdobju anketiranja, saj je takrat več kot 75% lokalne hrane kupilo le 23% ponudnikov, kar priča o ozaveščenosti kakovostne lokalne hrane in o potrebi po povezovanju in sodelovanju med ponudniki.

17. Storitve, opravljene s strani lokalnih ponudnikov

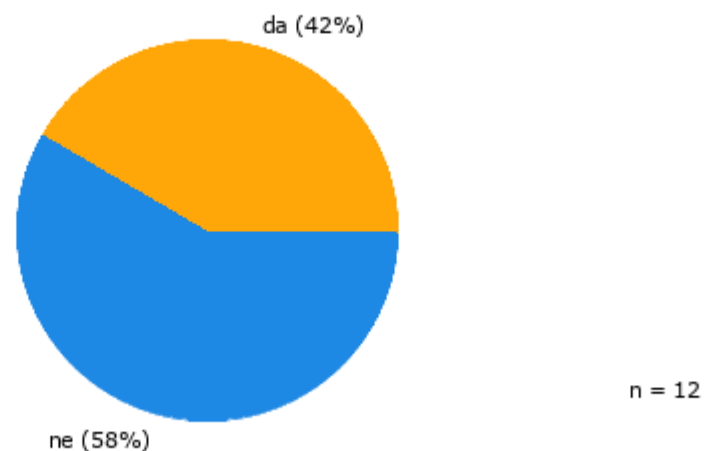
Večina ponudnikov - 44%, za storitve najame lokalne ponudnike, kar je tudi boljši rezultat v primerjavi s prejšnjim obdobjem anketiranja, ko je tako menilo 31 % ponudnikov. Lokalni ponudniki bolje poznajo okolje in zato izvedejo kvalitetnejšo storitev.

18. Pripravljenost deliti podatke o porabi energije

Kljub temu, da večina ponudnikov v polni meri spremlja porabo energije le-ti niso pripravljeni deliti svojih podatkov z javnostjo, 40% pa jih je pripravljenih to storiti. Iste rezultate smo zabeležili v prejšnjem obdobju anketiranja.

19. Pripravljenost deliti podatke o porabi vode

Ravno tako kot podatke o porabi energije, večina ponudnikov ni pripravljena deliti podatkov o porabi vode, takih je 58%. Skoraj identično je bilo v prejšnjem obdobju anketiranja, da – 45%, ne – 55% ponudnikov.

Miren, 25.4.2025

Vir podatkov: rezultati anket v 1Ka

Zelena koordinatorica: Mirjana Bužanin